

Tjänsteställe, handläggare
Välfärd och folkhälsa, Deepa Singhru

Sammanträdesdatum
2026-04-29

FöredragningsPM
Dnr: 25RS11942

Organ
Regionstyrelsen

Överenskommelse för regional samverkan i familjecentral och familjecentralsliknande verksamhet

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar

att anta överenskommelse för regional samverkan i familjecentral och familjecentralsliknande verksamhet.

Sammanfattning

Överenskommelse om regional samverkan mellan Region Örebro län och länets kommuner avseende familjecentraler och familjecentralsliknande verksamheter har reviderats. Familjecentralerna utgör viktigt hälsofrämjande och förebyggande arena för barn i åldern 0–6 år och deras familjer, där samlokalisering och tvärprofessionell samverkan bidrar till att tidigt upptäcka och möta behov.

Syftet med överenskommelsen är att stärka och tydliggöra familjecentralernas uppdrag, skapa likvärdiga förutsättningar i länet samt säkerställa en långsiktig och strukturerad samverkan mellan berörda huvudmän och aktörer.

Överenskommelsen betonar särskilt barns rättigheter enligt barnkonventionen, vikten av jämlika uppväxtvillkor samt samverkan med ytterligare aktörer såsom folktandvård och bibliotek.

Överenskommelsen ersätter tidigare version från 2018 och omfattar även gemensamma principer för organisering, ansvarsfördelning och finansiering. Den innefattar även målsättningen att huvudmännen ska arbeta för att skapa förutsättningar för etablering av familjecentral i de kommuner som idag saknar det. Förslaget har beretts i bred samverkan och Regionala samverkansrådet ställde sig bakom förslaget den 16 oktober 2025.

Tjänsteställe, handläggare
Välfärd och folkhälsa, Deepa Singhru

Sammanträdesdatum
2026-04-29

FöredragningsPM
Dnr: 25RS11942

Ärendebeskrivning

Örebro län har sedan 2008 haft en överenskommelse mellan Region Örebro län och länets kommuner beträffande samverkan i familjecentral, som har reviderats 2010 och 2018. Målet är att genom familjecentraler och familjecentralsliknande verksamheter bidra till goda uppväxtvillkor och bästa möjliga hälsa hos barn 0 – 6 år i Örebro län i enlighet med den regionala utvecklingsstrategin och barnkonventionens artiklar.

Samverkan mellan de olika yrkesgrupperna, och huvudmännen, är en förutsättning för en välfungerande familjecentral eller familjecentralsliknande verksamhet och ökar förmågan att upptäcka och tillgodose barns och föräldrars behov.

Den aktuella överenskommelsen syftar till att:

- tydliggöra uppdrag, mål och ansvar för familjecentraler och familjecentralsliknande verksamheter
- skapa likvärdiga förutsättningar och en gemensam struktur för styrning och organisering
- kvalitetssäkra verksamheten genom gemensamma krav på uppföljning och samverkan
- stärka samverkan mellan huvudmän samt med relevanta aktörer

Vidare samverkan på lokal nivå, utöver det som omfattas av denna överenskommelse, regleras i separata avtal för respektive familjecentral. Dessa lokala avtal reglerar ekonomiska åtaganden för parterna, verksamhetens ledningsstruktur och uppdrag, respektive parts ansvarsområde, samordnarens roll och mandat samt finansiering av gemensamma resurser och utveckling.

Överenskommelsen reglerar även:

- gemensamma principer för organisering och styrning
- krav på lokala samverkansavtal
- ansvarsfördelning mellan region och kommun
- former för uppföljning och utveckling

Vidare anges att kommuner som saknar familjecentral ska upprätta en avsiktsförklaring, och parterna ska aktivt bidra till att skapa förutsättningar för att öppna upp en familjecentral i aktuell kommun.

Genom att anta överenskommelsen som en av länets 13 parter, åtar sig Region Örebro län att:

Tjänsteställe, handläggare
Välfärd och folkhälsa, Deepa Singhru

Sammanträdesdatum
2026-04-29

FöredragningsPM
Dnr: 25RS11942

- arbeta i enlighet med uppdraget för barnmorskemottagning och barnhälsovård med befattning som barnmorska och specialist-sjuksköterska
- bedriva främjande, förebyggande och stödjande insatser i nära samverkan med öppen förskola, förebyggande socialtjänst och övriga samverkande parter i verksamheten
- regelbundet delta i planering, genomförande och utveckling av gemensam verksamhet på familjecentralen/familjecentralsliknande verksamheten

Varje familjecentral och familjecentralsliknande verksamhet ska ha en tilldelad styrgrupp med uppdrag att styra och leda de olika verksamheternas gemensamma åtaganden. Styrgruppen ska utgöras av de närmaste cheferna till de samlokaliserade verksamheterna. Det innebär exempelvis en styrgrupp med:

- Enhetschef för barnhälsovård
- Enhetschef för barnmorskemottagning
- Enhetschef/rektör för öppen förskola/förskola
- Enhetschef för förebyggande socialtjänst
- En samordnare för familjecentralen

Överenskommelsen gäller mellan Region Örebro län och kommunerna i Örebro län och ersätter den tidigare versionen från 5 oktober 2018.

Bedömning

Familjecentralsverksamhet är en angelägen form av stöd till familjer med små barn. Den reviderade överenskommelsen bedöms skapa förbättrade förutsättningar för en långsiktig, strukturerad och likvärdig utveckling av familjecentraler i länet. Föreslagen överenskommelse är i linje med såväl den regionala utvecklingsstrategin, barnkonventionens intentioner, samt bedöms kunna bidra till god, jämlik och jämställd hälsa genom samordnade insatser för barn och familj. Förslaget till överenskommelse är väl förankrat i samverkansorganisationen. Bedömningen är därför att underlag finns för antagande av överenskommelsen.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Familjecentralen är en hälsofrämjande och förebyggande arena för blivande föräldrar, barn, föräldrar och andra viktiga vuxna kring barnet. Att stödja föräldrar i föräldraskapet är en av de viktigaste insatserna samhället kan göra

Tjänsteställe, handläggare
Välfärd och folkhälsa, Deepa Singhru

Sammanträdesdatum
2026-04-29

FöredragningsPM
Dnr: 25RS11942

för att främja barns hälsa och utveckling. Överenskommelsen förväntas leda till åtgärder och kvalitetsutveckling inom nuvarande familjecentraler samt skapandet av familjecentral eller liknande verksamhet där det idag saknas. Familjecentraler har en positiv inverkan på barn och jämställdhet, genom att möjliggöra samordnade verksamheter för barn och föräldrar tidigt i livet, samt tillgång till föräldraskapsstöd till familjen med syfte att öka jämlikhet och jämställdheten.

Överenskommelsen har även tagit i bejakelse de rekommendationer som kommit utifrån en barnrättsanalys av underlaget. Det huvudsakliga målet för familjecentralen, som återfinns i barnkonventionen, är att bidra till goda uppväxtvillkor och bästa möjliga hälsa hos barn 0 – 6 år i Örebro län.

Samlokalisering skapar mer främjande möjligheter till samverkan och underlättar också det tvärprofessionella arbetet för att, vid behov, kunna erbjuda rätt stöd i rätt utsträckning och i rätt tid. Samlokalisering är särskilt fördelaktigt för att nå ut till familjer med stora behov, och har således större fördelar i områden med sämre socioekonomiska förhållanden.

Ekonomiska konsekvenser

Överenskommelsen och regionala föräldrastödsstrategin innefattar en målsättning för en familjecentral eller liknande verksamhet i varje kommun. De gemensamma kostnader som stipuleras i överenskommelse ska, från och med att denna överenskommelse träder i kraft, delas lika mellan ingående basverksamheter vid etablering av nya familjecentraler och familjecentralsliknande verksamheter, om inte annat anges i det lokala samverkansavtalet. Detta avser framför allt kostnader för lokaler och samordnarfunktioner. För familjecentralsliknande verksamheter som önskar utveckla sig till familjecentraler, eller för vidare kvalitetsutveckling som kan ske bland samtliga, kan vidare kostnader tillkomma, men bedöms vara hanterbara då finansiering i huvudsak sker inom befintliga ramar

Uppföljning

Överenskommelsen gäller från och med beslut i kommunstyrelse och regionstyrelse, och tills vidare. Uppsägning av överenskommelsen skall göras skriftligen och meddelas med minst 6 månaders varsel. Uppföljning av överenskommelsen sker årligen i den regionala *Samverkansgrupp för barn och unga*, med gemensamt ansvar för att följa upp överenskommelsens genomförande och utveckling.

Tjänsteställe, handläggare
Välfärd och folkhälsa, Deepa Singhru

Sammanträdesdatum
2026-04-29

FöredragningsPM
Dnr: 25RS11942

Beslutsunderlag

FöredragningsPM regionstyrelsen 2026-04-29 Överenskommelse för regional samverkan i familjecentral och familjecentralsliknande verksamhet
Slutgiltigt förslag – Överenskommelsen för regional samverkan i familjecentral och familjecentralsliknande verksamhet
Protokoll Regionalt samverkansråd 2025-10-16
Barnrättsprövning Överenskommelse Familjecentral
Lokalt samverkansavtal Familjecentraler Örebro län - Mall
Avsiktsförklaring bildande av familjecentral - Mall

Rickard Simonsson
Regiondirektör

Skickas till: